

REVITALIZACE HŘBITOVA A OKOLÍ V SOBÍŇOVĚ

STUDIE

A. Průvodní zpráva

List

investor: Obec Sobíňov, Sobíňov 200, 582 62

zhotovitel: MgA. Lukáš Vrána, Zástřizly 41, 768 05 Koryčany

tel.: 728 203 565, e-mail: vranova-alena@seznam.cz, IČ: 633 94 511

A Průvodní zpráva

1. Základní údaje	3
1.1. Identifikační údaje	3
1.2. Řešené území	3
1.3. Použité podklady	3
2. Popis řešeného území	4
2.1. Základní údaje o řešeném území	4
2.2. Vyhodnocení stávajícího stavu vybavení	4
3. Návrh řešení	5
3.1. Koncepce řešení	5
3.2. Materiálové a technické řešení	6

Fotodokumentace

Materiálové řešení, mobiliář, zeleň

Kalkulace nákladů

B Grafická část

01 Současný stav – lokalita 1	1: 250
02 Současný stav – lokalita 2	1: 250
03 Koncepce řešení – lokalita 1	1: 250
04 Koncepce řešení – lokalita 2	1: 250
05 Řezopohled AA'	1: 150
06 Řezopohled BB'	1: 150
Vizualizace	

1. Základní údaje

1.1 Identifikační údaje

Název: **Revitalizace hřbitova a okolí v Sobíňově**
Místo: k.ú. Sobíňov

Kraj: Vysočina
Stupeň: Studie

Investor: Obec Sobíňov
Sídlo: Sobíňov 200, 582 62
IČ: 00268275
DIČ: CZ 00268275

Zhotovitel. MgA. Lukáš Vrána
Sídlo: Zástřizly 41, 768 05 Koryčany
Tel.: 728 203 565
IČ: 633 94 511

Vypracoval kolektiv autorů: Ing.Alena Vránová, MgA.Lukáš Vrána, Žaneta Gabrielová

1.2 Řešené území

Předmětem řešení zahradně architektonické studie je prostor evangelického a nového hřbitova v Sobíňově a jeho přilehlé okolí, zejména navazující parková plocha s příjezdovou komunikací a část uličního prostoru okolo novodobé zástavby rodinných domů. Řešené území je vymezeno místními komunikacemi a hranicemi obecních pozemků.

Záměrem investora je vytvoření reprezentativního okolí hřbitova s potřebným zázemím pro obsluhu samotného hřbitova a pro odpočinek místních obyvatel. Předmětem řešení je podrobný průzkum stávající zeleně a koncepční návrh zpevněných ploch na novém hřbitově, nového oplocení, parkovacích stání, řešení odpadových stání, odpočinkových ploch v parku a uličním prostoru, návrh zeleně a doprovodného mobiliáře.

1.3 Použité podklady

- vlastní terénní průzkum (leden-únor 2016)
- trasy inženýrských sítí
- požadavky investora

2. Popis řešeného území

2.1. Základní údaje o řešeném území

Řešené území je lokalizováno v západní části obce Sobíňov v návaznosti na vlakovou zastávku. Z jižní strany je území vymezeno jižním svahem pokrytým jehličnatým lesíkem, ze strany severní a západní polem a zástavbou domů a ze strany východní místními komunikacemi a zástavbou rodinných domů. Území je celé rovinaté a lze je rozdělit do dvou částí. Jižní část tvoří komplex dvojice hřbitovů s předprostorem parkové plochy pokryté hustou výsadbou smíšených stromů i keřů. Menší evangelický hřbitov je obehnán kamennou zdí a kovanou bránou s částečně cihlovými sloupky krytými kamennou deskou s ozdobnými prvky. V prostoru se nachází vzrostlé hodnotné lípy, omezeně drobné jehličnaté keře a poléhavé břečťany. Cestičky jsou zatravněné, místy vyšlapané. Z východní vnější strany navazuje hřbitov padlých z 2.SV, který je oplocený pletivovým plotem.

Severozápadním směrem od evangelického hřbitova navazuje předprostor nového hřbitova a oplocený hřbitov s kovovou bránou a vstupními sloupky z bílých cihel. Přístupová komunikace je asfaltová lemovaná živým plotem z krušpánku. Po stranách je hustá výsadba jehličnatých i listnatých stromů a keřů, převažují tuje, cypřišky a mnohdy přestálé břízy. Nový hřbitov má obdélníkový tvar, je oplocený drátěným plotem a z vnější strany těsně lemovaný doživající březovou alejí ze tří stran. Ze strany jižní navazuje jehličnatý lesík. Hřbitov je zatravněný, v JZ polovině jsou řady kopaných hrobů, dále podél SV oplocení a ve V rohu, po pravé straně vstupu jsou řady urnových hrobů. SV polovina hřbitova ještě není zaplněná, ve středové části je osazena lavička s dvojicí sloupovitých jalovců. Hřbitov je přístupný asfaltovou komunikací s alejí bříz, javorů a topolů ze strany SV a lemuje parkovou plochu s památníkem padlých z 2.SV, který je však zarostlý v husté vegetaci. Podél východní komunikace lemují park pozůstatky starých kvetoucích živých plotů s alejí lip, které byly zapěstovány z náletů a jsou stříhány do koule. Stromy i keře jsou poškozené častým řezem a zakrývají prostor dovnitř parku.

Navazující severní část řešeného území je tvořena ulicí podél příjezdové asfaltové komunikace, jež je lemována travnatými pásy s alejí javorů stříhaných do koule. V křižovatce místních komunikací je rozšířený prostor parkově upravené plochy, kde je umístěno kontejnerové stání a výsadba drobných jehličin, které tvoří uzavřený prostor, kde parkují místní obyvatelé na travnaté ploše. V SV okraji této plochy je skupinka stříbrných smrků. Součástí řešení je také pás zeleně podél západní části zástavby domů, mezi přílehlou polní cestou a polem. Je zde vysazena alej javorů, které jsou stříhány do koule a také dvojice japonských třešní. Jedná se o lokalitu velmi exponovanou směrem k otevřené krajině, v důsledku čehož je většina javorů zasažena fatálními mrazovými trhlami.

Na místě byly lokalizovány inženýrské sítě (kanalizace, vodovod, plynovod, podzemní a nadzemní vedení NN a sdělovací kabely).

2.2. Vyhodnocení stávajícího stavu vybavení

Záměrem investora je vytvoření reprezentativního okolí hřbitova s potřebným zázemím pro obsluhu samotného hřbitova a pro odpočinek místních obyvatel. Předmětné území vyžaduje zcela nové koncepční řešení tak, aby mohl prostor plnit funkci kvalitního reprezentativního a pietního prostoru a jeho navazujících částí, které budou sloužit zejména pro odpočinek místních obyvatel a turistů. Prostory je nutné sjednotit jak kompozičně, tak materiálůvě s jasným vymezením parkovacích stání a kvalitních zpevněných ploch a doplněním o vhodnou a tradiční zeleň, odpovídající krajinnému rázu Vysočiny a vhodný mobiliář, který zde zcela chybí. V předprostoru hřbitova zcela chybí parkovací stání a odstavné plochy. Technické zázemí na hřbitově je řešeno prvizorním systémem zásobníku vodní nádrže, osvětlení je pouze podél přístupové komunikace a je zastaralé. Plochy pro kontejnerová stání nejsou vhodně umístěny a odcloněny.

V rámci studie byl proveden podrobný dendrologický průzkum předmětných lokalit, u stromů byly uvedeny taxační údaje (viz. metodika hodnocení), byl zhodnocen jejich zdravotní stav a vitalita a určena sadovnická hodnota. U hodnotných stromů, které mají předpoklad dlouhodobého vývoje bylo navrženo odpovídající péstební ošetření, stromy přestálé a

poškozené byly navrženy ke kácení zejména z důvodu zajištění provozní bezpečnosti, vzhledem k tomu, že je zde velký pohyb lidí (ve vazbě na vlakovou zastávku), zejména také dětí (ve vazbě na školu v místní části Sopoty). V prostoru evangelického hřbitova jsou hodnotné lípy, které budou ošetřeny zdravotními a bezpečnostními řezy, u některých budou instalovány bezpečnostní vazby. V navazujícím parčíku budou ponechány vzrostlé borovice, douglasky, jedle a vzácné zmarličníky. Odstraněny budou nesourodé a přestálé výsadby keřů, zejména jehličnatých, které zde nejsou původní. Dále bude uvolněn zápoj stromů, v jehož důsledku došlo k poškození několika stromů a napadení chorobami. Podél přístupové cesty a v předprostoru nového hřbitova budou odstraněny přestálé břízy a havarijní topol, dále nevhodné a poškozené tuje a jalovce. Odstraněna bude také březová alej kolem hřbitova, která je přestálá s množstvím suchých větví padajících na hroby. V uliční části budou odstraněny (vykáceny nebo přesazeny) nepůvodní zejména jehličnaté keře a sakury, zcela budou odstraněny poškozené aleje javorů. Vzhledem k tomu, že se řešená lokalita nachází v okrajové části obce v návaznosti na volnou krajinu, bude veškerá zeleň v nejvíce exponovaných částech obnovena v duchu tradiční a přirozené druhové skladby.

3. Návrh řešení

3.1. Koncepce řešení

Koncepční řešení obnovuje reprezentativní a pietní prostor hřbitova a jeho okolí v duchu venkovského prostředí se založením typických doprovodných alejí listnatých a výrazně kvetoucích stromů a s členěním prostoru podle funkčního využití. Prostor lze rozdělit kompozičně do tří částí.

Úprava nového hřbitova

Hlavní kompoziční osu hřbitova představuje nově navržený ústřední chodník z bet. dlažby, spojující vstupní a zadní bránu, lemovaný kvetoucí alejí stromů. Ve středu osy je navržen dřevěný kříž se čtveřicí lip nebo bříz a podrostovými trvalkami. V SV polovině hřbitova je navržený prostor pro kopané a urnové hroby a mezi tyto prostory je vložena příčná kompoziční osa, s vodním prvkem a posezením, zakončená dřevěným křížem osazeném do lipového háje (pravidelného rastru stromů). V pozadí kříže je při plotu vysazena živá stěna z habru. Vodní prvek má podobu vyvýšené kamenné studny, která je plně naplněna vodou, doplněny jsou lavičky a záhon kvetoucích trvalek. Druhá studna je umístěna u zadního vchodu, je omezena nízkým živým plůtkem a doplněna o solitérní vzrostlou lípu. Vstupní prostor je také oživen nízkými kvetoucími keři a urnové hroby jsou odcloněny linií živých plotů z meruzalky nebo krušpánku. Podél hlavního chodníku jsou doplněny lavičky a u vodního prvku stojany na konve. Oplocení okolo hřbitova bude nově řešeno kovovým segmentovým oplocením na kovových sloupcích a bude řešeno v materiálovém a tvarovém řešení jako vstupní brána. Okolo hřbitova bude ze dvou stran vysazena nová alej sloupovitých habrů nebo dubů, ze strany JV bude oplocení lemováno z venkovní strany stříhaným habrovým plotem.

Úprava předprostoru hřbitova a navazujícího parku s evangelickým hřbitovem

V předprostoru hřbitova je v jižní polovině navrženo kolmé parkovací stání s 5 místy, z nichž jedno je vyhrazeno pro vozíčkáře. Parkoviště je doplněno nízkým kvetoucím živým plotem a jednoduchým dřevěným oplocením z kulatiny, doplněna je kvetoucí alej hlohů. Na protější straně je navržena zpevněná plocha se stojanem na kola, případně lavičkou, vysazena je solitérní lípa a podél komunikace kvetoucí živý plot. Podél přístupové komunikace ke hřbitovu je dosazena javorová alej a na protější straně podél parku navrženo 5 podélných parkovacích stání lemovaných dřevěnými plůtky a alejí kvetoucích okrasných jabloní. Vedle evangelického hřbitova je navrženo stání pro kontejnery tak, aby mohlo dojít k jeho vyvezení, místo je pohledově odcloněno výsadbou habrového živého plotu a ze strany komunikace je osazena kovová brána s oplocením. Přilehlý park je lemována ze strany východní nízkými kvetoucími živými ploty a alejí kvetoucích jabloní tak, aby bylo možné

vnímat vnitřní prostor parku a zároveň vytvářel uzavřený prostor. V parku jsou vysazeny tři kosterní vzrostlé stromy (lípy a u hřbitova smuteční červenolistý buk), které budou tvořit základ budoucí kompozice parku. Pohled na památník je uvolněn, po stranách jsou vysazeny sloupovité habry a oživující záhon růží. Před památníkem je navržena dlážděná půlkruhová plocha z kamenné dlažby pro potřeb kladení věnců, odtud se rozbíhají přístupové pěšiny ve formě kamenných šlapáků prorostlých trávničkem a vonnými bylinami. Kolem lípy v blízkosti památníku je osazena kompozičně výrazná dřevěná kruhová lavice pro posezení. Travnaté plochy budou v jarních měsících oživeny drobnými jarními cibulovinami (sněženky, ladoňky). Podél SV zdi evangelického hřbitova je také navržen propojující chodník z kamenných šlapáků lemovaný záhonem stínomilných kvetoucích trvalek a doplněny jsou lavičky. Prostor hřbitova padlých, za evangelickým hřbitovem, je oplocen nízkým oplocením z kamenných soklů a kovové tyče, v předprostoru bude vysazena pamětní lípa s lavičkou a smuteční bříza. Vnitřní část evangelického hřbitova je oživena pásy kvetoucích podrostových trvalek a popínavek (břečťanů a barvinků) pro podporu stinné atmosféry a jsou zde doplněny lavičky.

Úprava uličního prostoru

V uličním prostoru je navrženo 6 parkovacích podélných stání podél místní komunikace s doprovodnou malokorunnou alejí dřínků a nízkým dřevěným oplocením, které dotváří kompozici venkovské ulice. Parčík na konci ulice je řešen jako odpočinkový prostor s ústřední zvonící, která zároveň slouží jako altán s posezením. Zvonice je přístupná po kamenných šlapácích prorostlých trávou, v prostoru je vysazena trojice vzrostlých listnatých stromů (lípy, javory). Podél komunikace je navrženo kolmé parkovací stání s 5 místy lemované nízkým kvetoucím živým plotem, dřevěným zábradlím a alejí úzkokorunných kvetoucích hlohů. Kontejnerové stání je přesunuto na protější, pohledově méně exponovanou stranu ulice a je lemováno stříhaným habrovým plotem a dvojicí hlohů.

Podél polní cesty v okrajové části zástavby bude vysazena nová alej tradičních stromů (jeřáby nebo břízy), které budou v podrostu doplněny hustým pásem domácích keřů vhodných pro ptáky (svídy, ptačí zoby, meruzalky), které budou zároveň chránit kmeny stromů.

3.2. Materiálové a technické řešení

Zpevněné povrchy

Parkoviště jsou navrženy k bet. dlažbě přírodní nebo béžové s bet. obrubou. Obdobně jsou řešeny plochy pro kontejnerová stání z bet. dlažby. Ústřední chodník na hřbitově je navržen z bet. dlažby kostky (imitace žulové kostky), odpočinkové prostory na hřbitově a plochy kolem kamenných křížů budou řešeny v žulové kostce drobné béžové. Ostatní zpevněné plochy jsou jednotně řešeny v jednotném materiálu kamennou dlažbou pochozí, místy loženou do štěrkopískového lože (před památníkem), v ostatních částech se spárami prorostlými trávničkem nebo vonnými plazivými bylinkami. Kámen nepravidelné kameny z okolních či nedalekých zdrojů.

Oplocení

Oplocení na hřbitově je řešeno novým kovovým segmentovým oplocením osazeným na kovových sloupcích. Tvarosloví segmentů je obdobné jako u vstupní brány, tvořené svislým tyčováním v mírném oblouku. Zadní brána bude totožná s bránou stávající. V rámci úprav je navržena také vysprávka stávajících zděných sloupků z bílých cihel, které budou vyspraveny a opatřeny kvalitní omítkou v bílé barvě.

Oplocení hřbitova padlých je řešeno kamennými štípanými sokly, které se tradičně na Vysočině nacházely, výšky max. 0,8m. Mezi sloupky bude diagonálně osazena hranatá kovová tyč s jednoduchým zdobným uchycením do kovových kroužků.

Také kontejnerové stání bude opatřeno clonícím avšak transparentním kovovým oplocením se vstupní brankou a křídlovou bránou, podobným jako oplocení nového hřbitova, avšak s rovným vodorovným zakončením.

Drobná architektura a mobiliář

Drobná architektura zahrnuje prvky, které dotváří celý prostor a představují drobný inventář osazený na pevně v prostoru. Na hřbitově budou osazeny dřevěné kříže kvalitní tesařské práce z masivního dřeva, příp. kamene. Vodní prvky jsou řešeny jako betonové skruže obestavěné bezesparovým zdívem z přírodního kamene, případně řešeny z kamenných segmentů. Studny budou naplněny vodou a opatřeny kohoutem pro dopouštění.

Podél parkovacích stání jsou jednotně řešena nízká dřevěná zábradlí z dřevěné kulatiny, osazená do ocelových kotev a betonových patek. Jednotně jsou řešeny také lavičky v klasickém venkovském provedení, kovové s opěradlem opláštěné dřevěnými latěmi (viz. vizualizace). Odpadkový koš materiálově i kompozičně koresponduje s lavičkou a je co nejméně nápadný, stejně jako stojan na kola. Všechny kovové prvky mobiliáře budou mít stejné barevné provedení krycího nátěru tak, aby spolu korespondovaly.

V prostoru parku je navržena kolem lípy ústřední kruhová lavice, která bude použita jako typová, případně jako masivní dřevěná lavice bez opěradla seskládaná ze segmentů a osazená na ocelových nohách.

Zvonice je navržena jako dřevěná stavba tvořená kvalitní tesařskou konstrukcí s dřevěnou střechou a horní menší stříškou, pod kterou je umístěn menší zvon. Zvonice je navržena jako stavba vzdušná bez stěn s kamennou podlahou, na které budou osazeny dvě lavičky pro posezení. Střecha bude tvořena dřevěnou šindelovou střešní krytinou.

Zeleň

V rámci vegetačních úprav budou odstraněny přestálé a provozně nebezpečné dřeviny a potlačeny dřeviny jehličnaté, které jsou navrženy k obměně za vhodnější domácí listnaté vzrostlé a malokorunné kvetoucí stromy blízké tradičním ovocným dřevinám. Sortiment zeleně je vybírán zejména z domácích druhů, doplňkově jsou voleny okrasné druhy zdomácnělé. Nosným prvkem vegetačních úprav jsou kvalitní alejové a solitérní stromy (lípy, javory a kvetoucí okrasné malokorunné stromy, zejména hlohy, jabloně a třešně). V alejích se uplatňují výrazně kvetoucí stromy a stromy, jež na podzim výrazně vybarvují a oživují prostor drobnými plody. Živé ploty mají funkci doprovodnou oživující a clonící, zamezují nežádoucím pohledům a jsou řešeny převážně ze stříhaných habrů a nízkých druhů kvetoucích přes celé léto (tavolníky, ořešoplodce, rybíz). U památníku je navržen záhon růží a v prostoru obou hřbitovů záhony kvetoucích podrostových trvalek a trvalek lučního charakteru. V rámci úprav dojde také k regeneraci trávníků, které mohou být lokálně doplněny o drobné jarní a podzimní cibuloviny (krokusy, ladoňky, sněženky).

Fotodokumentace

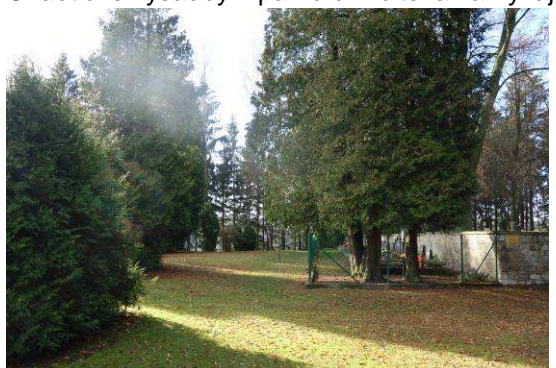
Pohled na nový hřbitov s okolní dožívající alejí bříz.

Předprostor hřbitova je značně nesourodý a zarostlý.

Chaotické výsadby v parku u hřbitova zakrývají drobné stvaby (památník).

Pohled na hřbitov padlých ve 2.SV. Vpravo příjezdová komunikace na hřbitov podél parkové plochy.

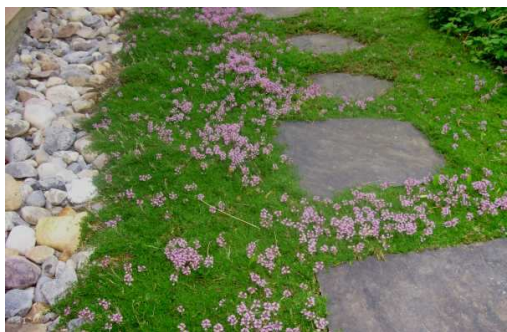

Interiér evanjelického hřbitova s hodnotnými lípami.

Pohled do ulice.

Materiálové řešení, mobiliář, zeleň

Cestičky v parcích - kamenné šlapáky prorostlé trávou a bylinkami

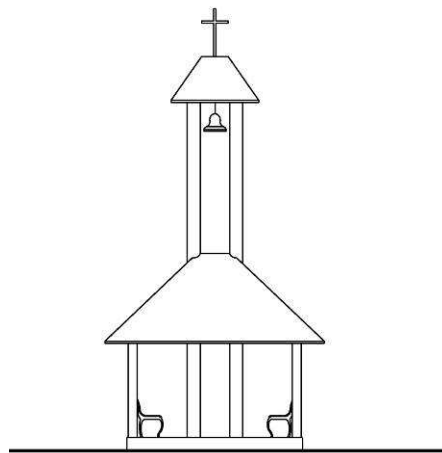
Použitá dlažba – betonová dlažba parkoviště, dlažby na hřbitově v kombinaci betonové kostky s béžovou žulovou kostkou

Dřevěné zábradlí, lavička s opěradlem a stojan na kola

Vodovodní kohoutek a stojan na konve, vyzdění studny z kamene.

Řešení stožárového oplocení v předprostoru hřbitova a v ulici. Řešení zvonice s posezením.

Záhon levandulí, růží

Záhony stinných trvalek, trvalky a trávy lučního charakteru.

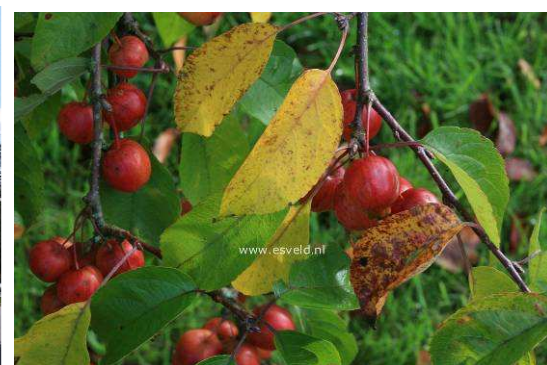
Živý plot habrový – pohledové odclonění, zajímavý i v zimě

Kvetoucí živé ploty (mochny, ořechoplodce, tavelníky)

Kosterní stromy – malokorunné javory, lípy, javory

Kvetoucí aleje malokorunných stromů (jabloně, třešně), s drobnými plody